

**Татар гомуми белем бирү оешмаларында укучы балалар өчен
татар теленнән республика олимпиадасының
муниципаль туры биремнәре
2025-2026 нчы уку елы
5 нче сыйныф**

**Үткәрү вакыты – 120 минут
Максималь балл – 58**

I. Тест биремнәрен эшләгез.

1. Аваз һәм хәрефләр саны туры килгән сүзгә билгеләгез. **(2 балл)**

- 1) карлыган
- 2) якты
- 3) юынгыч
- 4) биек

2. Ирен гармониясенә буйсынган сүзгә билгеләгез. **(2 балл)**

- 1) беркатлы
- 2) төнбоек
- 3) күгәрчен
- 4) зыянлы

3. Жәмләдәге ябык ижекләрдән генә торган сүзгә билгеләгез. **(2 балл)**

Очы-кырые күренмәгән болын уртасында зур бер күл булган. (А.Алиш)

- 1) күренмәгән
- 2) болын
- 3) уртасында
- 4) булган

4. Хаталы язылган сүзгә билгеләгез. **(2 балл)**

- 1) һөнәр
- 2) сөлге
- 3) рәссәм
- 4) игълан

5. Ы билгесе аеру билгесе буларак кулланылган сүзгә билгеләгез. **(2 балл)**

- 1) юньле
- 2) Ильяс
- 3) тирә-юнь
- 4) фигыль

6. Калын хәрефләр белән бирелгән сүzlәрнең төрен билгеләгез. **(2 балл)**

*Алма күп! Ләкин берсен дә
Сорамыйча алма син. (З.Нури)*

- 1) синоним сүзләр
- 2) антоним сүзләр
- 3) омоним сүзләр
- 4) күпмәгънәле сүз

7. Жөмләдәге ясалма сүз дәрәс күрсәтелгән рәтне билгеләгез. (2 балл)

Бу елганың ике ярын да таллык камап алган.

- 1) елганың
- 2) ярын
- 3) таллык
- 4) алган

8. Эчтәлегенә карап, жөмләнең ахырын дәрәс билгеләгез. (2 балл)

Биек тау битендә мәш килеп чана шуган балаларның

- 1) күңелләре моңсу.
- 2) йокысы килә.
- 3) шат авазлары ишетелә.
- 4) кайтып килгәннен күрәм.

9. Жөмләдә аерып бирелгән сүзнең кайсы сүз төркеменә каравын билгеләгез. (2 балл)

Бакчадагы агачлар күптән яфрактарын койганнар. (Д. Аппакова)

- 1) исем
- 2) рәвеш
- 3) сыйфат
- 4) фигыль

10. Тиндәш кисәкләре булган жөмләне билгеләгез. (2 балл)

- 1) Алмаз бүген футбол уйнады.
- 2) Алмаз уйнады.
- 3) Бүген ул футбол, волейбол уйнады.
- 4) Дәрәс бетте, без өйгә кайтып киттек.

II. Теоретик бирем.

Шигырьне укыгыз. Аерып бирелгән 1 зат берлек сандагы фигыльләрнең тиешле кушымчаларын языгыз. Хикәя фигыль турында белгәннәрегезне языгыз. (10 балл)

Фәннәр укы_____ мәктәбемдә –

Тырышып белем ал_____.

[illegible]

IV. Гамәли-ижади бирем.

1. Фразеологик әйтелмә һәм аның мәгънәсен тәңгәлләштерегез, җавапны саннар белән языгыз. (5 балл)

А) трай тибү	1) ачулану
Ә) авызы колакка җитү	2) эшләмәү
Б) пыр туздыру	3) курку
В) күз буяу	4) алдау
Г) хафага төшү	5) шатлану

Жавап : _____

2. Шигырьне укыгыз һәм күп нокталар урынына тиешле хәрефләрне куегыз. (4 балл)

Алланып таңнарның алына,

Нур булып кешелек таңына,

Жыр булып үрелеп кү...елгә,

Кил безгә, Яңа ел, кил безгә!

Ко...шлы көннәрнең жылысын,

Бәхетнең, шатлыкның ол...сын

Күтәреп көннәрнең и...енә,

Рәхим ит Туган ил түренә! (Э. Мәминова)

3. Ко...шлы көннәрнең жылысын юлындагы сүзләрне антонимнарына үзгәртеп языгыз. (3 балл)

4. Беренче куплеттан тамырдаш сүзләрне күчереп алыгыз, сүзләрнең тамырын шартлы билгә белән күрсәтегез. (3 балл)

5. “Нәрсә ул матурлык?” темасына 7-8 жөмлөдөн торган инша языгыз. (8 балл)
